

צדיק שאינו גמור בונה בנין בירשה אחרת, חופר בה בורות ועוד, הרי התקין אבני יסוד כמו מקדם ועמל בה, ולא יודע אם נשאר שלו. מצדו הוא נקרא טוב וצדיק, ומצד אותה ירשה לא כף. לראים שבונה בנין יפה, נאה למראה, הסתפל ביסוד וראה אותו שוקע עקם מפל הצדדים. הרי הבנין לא שלם עד שפותר אותו ומתקין אותו כמקדם. מצד אותו בנין שלו נמצא טוב ויפה - מצד היסוד רע ועקם, ולכן לא נקרא מעשה שלם, לא נקרא בנין שלם. בגלל כף נקרא צדיק שאינו גמור, ונדחה. ועל זה (חבוק א) כבלע רשע צדיק ממנו.

בא וראה, מי שמקנא לשם הקדוש של הקדוש ברוך הוא, שאפלו לא יזכה לגדלה ולא יהיה ראוי לה, (שירש אותה) ירויח אותה ויקח אותה. פנחס לא היה ראוי לה באותו זמן, ומשום שקנא לשם רבונו הרויח את הכל, ועלה לכל והתפקן בו הכל, וזכה להשפמש בכהנה עליונה. מאותה שעה - פינחס בן אלעזר בן אהרן הפכה, שהשלים לשתי דרגות משום שקנא לשם רבונו, שתקן מה שהתעקם.

רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים פ) שמרה נפשי כי חסיד אני הושע עבדך וגו'. יש להסתפל בסוף הפסוק, ואחר כף על כל הפסוק. בסוף הפסוק כתוב הבוטח אליך, צריך לו להיות הבוטח בך! מה זה הבוטח אליך? אלא כביכול דוד מבטיח לו שלא יעבר עליו חצות הלילה בשנה, כמו שכתוב (שם קט) חצות לילה אקום להודות לך. קמתי הנה לו להיות! אלא אקום, ואתקשר בך לעולמים.

אקום להודות לך. קמתי מיבעי ליה. אלא, אקום, ואתקשר בך לעלמין.

צדיק שאינו גמור, דבני בניין באחסנתא אחרא, חפר בה בירין, ואעדר, הא אתקין אבני יסודא כמלקדמין, ואעמל בה, ולא ידע אי אשתאר דיליה. מסטרא דיליה, טב וצדיק אקרי. ומסטרא דהוא אחסנתא, לאו הכי.

לבר נש דבני בניין שפירן, יאן למחזי, אסתפל ביסודא, וחמי ליה שקיע עקימא מכל סטריין. הא בניינא לא שלים, עד דסתר ליה, ואתקין ליה כמלקדמין. מסטרא דהוא בניינא דיליה, אשתכח טב ושפיר. (דף רי"ג ע"ב) מסטרא דיסודא, ביש ועקים. ובגין כף, לא אקרי עובדא שלים, לא אקרי בניינא שלים. בגין כף צדיק שאינו גמור אקרי, ונדחה. ועל דא (חבוק א) כבלע רשע צדיק ממנו.

תא חזי, מאן דמקנא לשמא קדישא דקודשא בריך הוא, דאפילו לא יזכי לגדולה, ולא אתחזי לה, (ס"א דרית לה) רווח לה ונטיל לה. ודא ירית לה ועייל לה. פנחס לא אתחזי ליה בההוא זמנא, ובגין דקנא לשמא דמאריה, רווח לכלא, וסליק לכלא, ואתתקן ביה כלא וזכה לאשתמשא בכהונה עלאה. מההיא שעתא, פנחס בן אלעזר בן אהרן הפכה, דאשלים לתרין דרגין, בגין דקנא לשמא דמאריה, דאתתקן מה דאתעקם.

רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים פ) שמרה נפשי כי חסיד אני הושע עבדך וגו'. סופיה דקרא אית לאסתפל, ולבתר קרא כלא, סופיה דקרא כתיב, הבוטח אליך, הבוטח בך מיבעי ליה, מאי הבוטח אליך. אלא כביכול דוד מבטיח ליה, דלא יעבר ליה פלגות ליליא בשנתא, כמה דכתיב, (תהלים קט) חצות לילה

אקום להודות לך. קמתי מיבעי ליה. אלא, אקום, ואתקשר בך לעלמין.

שְׁמֵרָה נִפְשִׁי, שְׁמוֹר מִיָּבֵעֵי לִיָּהּ. וְהָא תְּנִינָן
 דְּלִית אַתְּ בְּאוֹרֵייתָא דְּלֹא אִית בְּהָ רְזִין
 עֲלָאִין וְיִקְרִינָן. שְׁמֵרָה. לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 קָאָמֵר, שְׁמֵרָה לְהֵוּא חוּלְקָא, דְּאִתְאַחַד בֵּיהּ
 נִפְשִׁי. דְּכַד נִפְשָׁא נִפְקָא מֵהָא עֲלָמָא, אִתְּנָא
 לְמִירַת עֲלָמָא (דְּאִתְּנָא). אִי זְכִי, כְּמָה חִילִין עֲלָאִין
 נִפְקִין לְקַבְּלָא, וְלִנְטָרָא לָהּ, וְלֹאֲעֲלָא לָהּ
 בְּמִדּוּרָא דְּדוּכְתָהָא, וְהָאִי ה' נְטִיל לָהּ,
 לְאִתְאַחַדָּא עִמָּה בְּרִישׁ יְרֵחִי וְשַׁבְּתִי.

וְאִי לֹא זְכִי, כְּמָה גְּרִדִּינִי טְהִירִין אֲזַדְמָנָן
 לְקַבְּלָהּ, וְדָחוּ לָהּ לְבַר. וְוִי לְהֵהִיא נִפְשָׁא,
 דְּמִתְגַּלְגְּלָא בְּרִיקְנִיא, כְּאִבְנָא בְּקוּסְפִיתָא. הָדָא
 הוּא דְּכְתִיב, (שְׁמוּאֵל א כה) וְאִתְּנָא נִפְשִׁי אִיבִידָּא יְקַלְעֵנָה
 בְּתוֹף כַּף הַקְּלַע. וְדוּד בְּעִי בְּעוּתִיהָ קָמִי קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וְאָמֵר, שְׁמֵרָה נִפְשִׁי, דְּלֹא יִדְחוּן לָהּ
 לְבַר. וְכַד מְטִי (ס"א לְקַבְּלָהּ יִפְתָּחוּן לָהּ) לְקַבְּלָהּ, יִפְתָּחוּן
 לָהּ פְּתָחִין, וְתִקְבַּל לָהּ קַמְךָ. פִּי חֲסִיד אֲנִי, וְכִי
 חֲסִיד אֲקָרִי. אָמֵר רַבִּי יְהוּדָה, אִין. דְּכְתִיב,
 (ישעיה נה) חֲסִידֵי דְּוֹד הִנְאָמְנִים. בְּגִין כַּף שְׁמֵרָה
 נִפְשִׁי, דְּלֹא תִשְׁבּוּק לָהּ לְמַהֲדָּ לְבַר.

רַבִּי יִצְחָק אָמֵר, כָּל בַּר נָשׁ דְּאִית לִיָּהּ חוּלְקָא
 בְּצַדִּיק, יָרִית לְהָאִי אַרְצָן, כְּמָה דְּכְתִיב,
 (ישעיה ס) וְעַמְּךָ כָּלָם צַדִּיקִים וְגו'. וְהָאִי צַדִּיק
 חֲסִיד אֲקָרִי. אָמֵר דְּוֹד בְּתַר דְּבַהֲאִי אִתְּר
 אַחִידְנָא, חֲסִיד אֲנִי, וּבְגִין כַּף שְׁמֵרָה נִפְשִׁי,
 לְאִתְקַשְׂרָא בָּךְ.

רַבִּי חֲזִיא פְּתַח, (תהלים פא) עֲדוּת בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ
 וְגו'. הָא אוֹקְמוּהָ, דְּאוּלִּיף שְׁבַעֲיָן פְּתָקִין,
 וְלִשׁוֹן הַקְּדָשׁ יִתִּיר. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (תהלים פא)
 שְׁפַת לֹא יִדְעֵתִי אֲשַׁמְעַ. אָבַל מָאִי עֲדוּת. תָּא
 חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּאִתְתִּיהָ דְּפוּטִיפֵר הוּת אַחִידָא
 בִּיהּ לְהֵהִיא מְלָה, הָוָה יוֹסֵף עֲבִיד גְּרַמִּיהָ כְּמָאֵן
 שְׂאֵשֶׁת פּוּטִיפֵר אַחֲזָהּ בּוֹ לְאוּתוֹ הַדְּבַר, עָשָׂה יוֹסֵף עֲצָמוֹ כְּמִי
 שְׁלֹא יוֹדַע לְשׁוֹנָה, וְכֵן בְּכָל יוֹם

שְׁמֵרָה נִפְשִׁי, שְׁמוֹר הִיָּה צְרִיךְ לִי
 לְהִיְתוּ! וְהִי לְמַדְנֵי שְׁאִין אוּת
 בְּתוֹרָה שְׁאִין בְּה סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים
 וְנִכְבְּדִים. שְׁמֵרָה - לְקוּדְשֵׁי-כְרוּף-
 הוּא הוּא אָמֵר, שְׁמֵרָה אַתְּ אוּתוֹ
 חֶלֶק שְׁנֵאֲחֻזְתָּ בּוֹ נִפְשִׁי.
 שְׁפִי יוֹצֵאת הַנֶּפֶשׁ מֵהָעוֹלָם הַזֶּה,
 בָּאָה לְרִשְׁתָּ עוֹלָם (הַבָּא). אִם זוֹכָה,
 כְּמָה חִילוֹת עֲלִיוֹנִים יוֹצֵאִים
 לְקַבְּלָהּ וּלְשַׁמֵּר אוּתָהּ וּלְהַכְנִיסָהּ
 לְמִדּוּר מְקוּמָה. וְהִי הִיא לְקַחְתָּהּ
 לְהִתְאַחַד עִמָּה בְּרִישׁ יְרֵחִי וְשַׁבְּתִי.

וְאִם לֹא זוֹכָה, כְּמָה שׁוֹמְרֵי חֶק
 בְּעֲלֵי דִינִים מְזַדְמָנִים מוּלָהּ
 וְדוּחִים אוּתָהּ הַחוּצָה. אוּי
 לְאוּתָהּ נִפְשִׁי שְׁמֵרָה לְגַלְתָּ
 בְּרִיקְנוֹת, כְּמוֹ אֲבָן בְּכַף הַקְּלַע.
 זְהוּ שְׁפָתוֹב (שְׁמוּאֵל א כה) וְאִתְּנָא נִפְשִׁי
 אִיבִידָּא יְקַלְעֵנָה בְּתוֹף כַּף הַקְּלַע.
 וְדוּד בְּקַשׁ בְּקַשְׁתוֹ לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ
 בְּרִיךְ הוּא וְאָמֵר שְׁמֵרָה נִפְשִׁי,
 שְׁלֹא יִדְחוּ אוּתָהּ הַחוּצָה.
 וְכִשְׁפִּינֵי (לְמוּלָהּ יִפְתָּחוּ לָהּ) מוּלָהּ,
 יִפְתָּחוּ לָהּ פְּתָחִים, וְתִקְבַּל אוּתָהּ
 לְפָנֵיךְ. פִּי חֲסִיד אֲנִי, וְכִי חֲסִיד
 נִקְרָא? אָמֵר רַבִּי יְהוּדָה, כֵּן,
 שְׁפָתוֹב (ישעיה נה) חֲסִידֵי דְּוֹד
 הִנְאָמְנִים. בְּגַלְל כַּף שְׁמֵרָה נִפְשִׁי,
 שְׁלֹא תַעֲזוֹב אוּתָהּ לְלִכְתּ הַחוּצָה.
 רַבִּי יִצְחָק אָמֵר, כָּל אָדָם שִׁישׁ
 לוֹ חֶלֶק בְּצַדִּיק, יוֹרֵשׁ אַרְצָן זוֹ,
 כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שם ס) וְעַמְּךָ כָּלָם
 צַדִּיקִים וְגו'. וְצַדִּיק זְהוּ נִקְרָא
 חֲסִיד. אָמֵר דְּוֹד, אַחַר שְׁבַמְקוּם
 זְהוּ נִאֲחֻזְתִּי, חֲסִיד אֲנִי, וְלִכְן
 שְׁמֵרָה נִפְשִׁי לְהִתְקַשֵּׁר בָּךְ.

רַבִּי חֲזִיא פְּתַח, (תהלים פא) עֲדוּת
 בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ וְגו'. הִי פְּרִשׁוּהָ
 שְׁלֵמֵד שְׁבַעֲיָן לְשׁוֹן, וְלִשׁוֹן
 הַקְּדָשׁ יוֹתֵר. זְהוּ שְׁפָתוֹב (שם)
 שְׁפַת לֹא יִדְעֵתִי אֲשַׁמְעַ. אָבַל מָה
 זְו עֲדוּת? בֹּא וּרְאֵה, בְּשַׁעֲה
 שְׁלֹא יוֹדַע לְשׁוֹנָה, וְכֵן בְּכָל יוֹם